

10 Іспанські вболівальники на Євро-2012 чекають від своєї збірної лише перемоги

12 Столичні майстри стрит-арту використали сірі нудні стіни як полотна для своїх картин

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

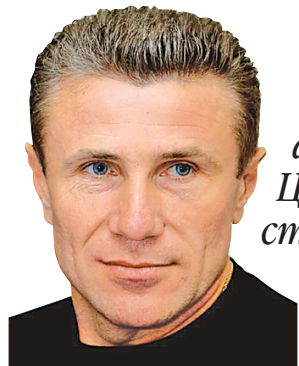
UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 10 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ

№18

ПРЯМА МОВА

СЕРГІЙ БУБКА: «НСК «Олімпійський» відкриває нові перспективи для розвитку легкої атлетики України. Це світова практика: стадіон має служити не тільки як арена для спортивних шоу, а й щодня працювати для здоров'я нації».

Президент Національного олімпійського комітету України про перспективи розвитку головної спортивної арени Кієва після проведення Євро-2012.

Залишилося чотири північки

НАПЕРЕДОДНІ. Такий вигляд мають пари учасників плей-оф, переможці яких потраплять у фінальну частину чемпіонату Європи з футболу: Туреччина — Хорватія, Боснія і Герцеговина — Португалія, Чорногорія — Чехія, Естонія — Ірландія. Перші матчі пройдуть 11/12, матчі-відповіді — 15 листопада. Нагадаємо, що до фінальної частини Євро-2012 разом з Україною та Польщею вже потрапили чинний переможець чемпіонату Європи — Іспанія, а також Німеччина, Росія, Італія, Франція, Нідерланди, Греція, Англія, Данія та найкраща з команд, що посіла друге місце, — Швеція. Жеребкування фінальної стадії, в ході якої 16 збірних будуть поділені на чотири квартети, пройде 2 грудня у Києві.

ТАБЛО

30000000 євро становитиме внесок у чотири соціальні проекти, які будуть реалізовані під егідою УЄФА у підготовчий період Євро-2012 та під час фінальної частини турніру

Хто ви, мсьє Платош?

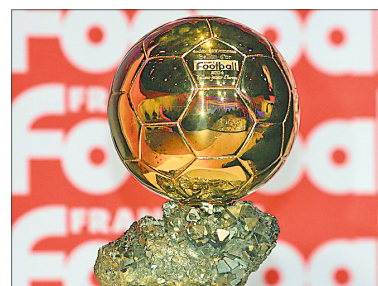

Президент УЄФА Мішель Платіні перерізує символічну червону стрічку під час урочистої церемонії відкриття VIP-терміналу Міжнародного аеропорту «Харків»

ПЕРСОНА ГРАТА. Знання предмета зсередини — козирна карта президента УЄФА Мішеля Платіні, який сподівається виграти партію за реформування європейського футболу

«Золотий м'яч» знову котиться до Каталонії?

ВИБІР. Міжнародна федерація футболу і журнал France Football оприлюднили список претендентів на звання найкращого гравця світу

Віктор САВЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Найбільше представництво серед номінантів має «Барселона»: француз Ерік Абідаль, бразилець Данієл Алвес, аргентинець Ліонель Мессі та іспанці — Сеск Фабрегас, Андрес Іньеста, Херард Піке, Хаві і Давид Вілья.

Услід за каталонцями за кількістю претендентів іде мадридський «Реал». «Королівський клуб» представлений п'ятьма номінантами: француз Карім Бензема, португалець Кріштіану Роналду, німець Месут Озіл та іспанці Ікер Касільяс і Хаві Алонсо. До списку також увійшли: Серхіо Агуєро (Аргентина,

«Манчестер Сіті»), Самюель Ето'О (Камерун, «Анжи»), Дієго Форлан (Уругвай, «Інтер»), Томас Мюллер (Німеччина, «Баварія»), Луїш Нані (Португалія, «Манчестер Юнайтед»), Неймар (Бразилія, «Сантос»), Уейн Руні (Англія, «Манчестер Юнайтед»), Бастіан Швайнштайгер (Німеччина, «Баварія»), Уеслі Снейдер

(Нідерланди, «Інтер»), Луїс Суарес (Уругвай, «Ліверпуль»). Володар «Золотого м'яча» визначатиметься за підсумками референдуму капітанів і тренерів національних збірних, а також опитування журналістів відомих спортивних видань. Трійка кандидатів на приз буде названа 5 грудня, а наго-

роду найкращому футболістові світу вручать 9 січня 2012 року на церемонії в Цюриху.

Фото УНІАН

Фото з сайту real-fc.com

ПРОГНОЗИ

Нововведення від президента

ПРОЕКТ. Президент УЄФА Мішель Платіні на виконкомі Європейського союзу футбольних асоціацій запропонував нову систему відбору на фінальний турнір чемпіонату Європи. Ідею підтримали, тому вже на наступний турнір до Євро-2016 у Франції збірні розставляють за ранжиром.

У фіналі чемпіонату Європи у Франції, нагадаємо, вперше візьмуть участь 24 національні команди. Звична система відбору, ймовірно, застаріла, тому Платіні запропонував новий формат. Він передбачає розділення кваліфікаційного турніру на два етапи. При цьому найсильніші збірні братимуть участь лише на першому з них.

План Платіні такий: 52 команди будуть розділені на 13 груп по 4 збірні. Вони впродовж року визначають у квартетах найсильніших, які одразу потрапляють на Євро-2016. Команди, які не змогли пробитися на чемпіонат Європи з першої спроби, а таких очікується 39, будуть знову розділені на підгрупи і розіграють останні десять путівок (Франція, як країна-організатор, у відборі не бере участь).

Суть нововведення в тому, щоб топ-збірні, такі як Іспанія, Голландія, Німеччина або Італія, вирішували завдання виходу до фіналу впродовж року. А під час другого етапу, від якого вони напевно будуть звільнені, передбачається організація виставкового турніру з їхньою участю.

Це не перше нововведення від Платіні. Раніше він провів масштабну реформу в системі єврокубків, внаслідок чого місце в груповому етапі змогли отримати клуби, які за колишнього регламенту ніколи б туди не потрапили. Наприклад, білоруський БАТЕ або представники Кіпру.

Віктор ЗАЙЧУК для «Урядового кур'єра»

Останній парад ветерана

ПЕРСОНА. Слідом за Андрієм Вороніним готовий залишити лави національної збірної України і Олександр Шовковський. Після Євро-2012 воротар київського «Динамо», який увійшов до історії як єдиний, кому вдалося не пропустити жодного м'яча в серії післяматчових пенальті на чемпіонатах світу, гратиме лише за свій клуб.

— Я не звик встановлювати для себе якісь обмеження, — розповів Олександр в одному з інтерв'ю. — Проте є життєві ситуації, які тою чи іншою мірою підказують, як вчинити. Зараз є велика вірогідність, що після чемпіонату Європи я завершу свої виступи в збірній. Відверто кажучи, навіть не знаю, що може змінити моє рішення.

36-річний Шовковський першу гру у воротарському светрі збірної провів у листопаді 1994 року проти Естонії. Перемога у тому пам'ятному поєдинку з рахунком 3:0 стала першою для української дружини на офіційному рівні. За першу команду Олександр зіграв 89 зустрічей, в яких пропустив 73 м'ячі — достойний показник для воротаря команди, яка не хапає зірок з неба. Для порівняння: кращий голкіпер світу останніх трьох років іспанець Ікер Касильяс у складі діючих чемпіонів світу та Європи провів 124 матчі, в яких 73 рази діставав м'яч із сітки власних воріт.

Олексій ЧОРНИЙ для «Урядового кур'єра»

Скільки коштують футбольні зірки

КОШТОРИС. За даними німецького футбольного порталу transfermarkt, найдорожчим українським клубом є донецький «Шахтар», ринкову вартість якого оцінюють в 159 млн євро.

Київське «Динамо», якби розпродало своїх гравців, заробило б, на думку видання, 111 750 000 євро, дніпропетровський «Дніпро» — 66 100 000, а харківський «Металіст» — 60 800 000 євро.

Пальму першості серед найдорожчих гравців чемпіонату України утримують гравці «Шахтаря». Трансферна вартість капітана донецького клубу Даріо Срні оцінюють у 16 млн євро.

У київському «Динамо» найдорожчими футболістами є Олександр Алієв та Артем Мілевський, трансферна вартість яких становить 9 млн євро. Капітана збірної України Андрія Шевченка оцінили в 5,5 млн євро.

Найдорожчою експерти вважають іспанську збірну. Ціна її гравців — 553 млн єв-

ро. Нашу національну команду оцінюють в 81 600 000 євро. Поіменно це має такий вигляд (ціна — у євро):

Артем Мілевський	— 9000000
Олександр Алієв	— 9000000
Ярослав Ракицький	— 8000000
Андрій Ярмоленко	— 7500000
Олег Гусєв	— 7000000
Анатолій Тимошук	— 6500000
Андрій Шевченко	— 5500000
Марко Девіч	— 5500000
Євген Коноплянка	— 5000000
Андрій Воронін	— 5000000
Євген Селєзньов	— 5000000
Руслан Ротань	— 3500000
Андрій Дикань	— 2500000
Олександр Кучер	— 2500000
Олексій Гай	— 2500000
Артем Федецький	— 2300000
Віталій Мандзюк	— 2000000
Богдан Бутко	— 1500000
Максим Калініченко	— 1500000
Олександр Рибка	— 1000000
Олександр Шовковський	— 1000000
В'ячеслав Шевчук	— 1000000
Сергій Кривцов	— 900000
Антон Шиндер	— 900000

Іспанці запропонували нову філософію гри

Фото з сайту fototelegraf.ru

ПРОФІЛЬ. Чинні чемпіони світу та Європи не збираються ділитися титулами

Віктор САВЧЕНКО для «Урядового кур'єра»

Ще зовсім недавно цю команду інакше як вічним невдахою не називали. Для цього були серйозні підстави. Досить згадати хоча б чемпіонат світу-2002 на полях Японії та Південної Кореї. Збірну Хо́се Антоніо Камачо знищив арбітр з Єгипту Гандур. У чвертьфіналі, коли до медалей залишався один крок, він безсоромно не зарахував два м'ячі, забиті у ворота корейців Моріентесом та Барахою. Співгосподарі турніру впевнено виконали серію післяматчових пенальті і вийшли до четвірки найкращих.

За два роки потому ситуація повторилася на європейській першості в Португалії, де Рауля з партнерами також називали серед головних фаворитів.

«Ви зганьбили націю», «Футболки збірної одягли гравці, які ні на що не здатні», «Через вас мій чоловік лежить у лікарні з інсультом». Такими вигуками зустрічали підопічних головного тренера Ін'які Сакса в аеропорту іспанської столиці після повернення додому.

Не додав оптимізму і чемпіонат світу в Німеччині. Іспанці почали з розгону дружини Блохіна — 4:0. Але згодом Андрій Воронін і компанія досягли чвертьфіналу, а їхні кривдники закінчили виступи на стадії плей-оф, поступившись французам на чолі з Зінедіном Зіданом.

— Іспанії не пощастило. Її взагалі ніколи не щастить, — поскаржився тоді півзахисник Хабі Алонсо. — Але фортуна повернеться до нас обличчям.

Цей час пробив на континентальній першості-2008 в Австрії і Швейцарії, де

ВСІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ФІНАЛИ НА ЧС

- ❦ 2010 (ЮАР): Нідерланди — Іспанія — 0:1 (додатковий час)
- ❦ 2006 (Німеччина): Італія — Франція — 1:1 (за пенальті — 5:3)
- ❦ 1982 (Іспанія): Італія — ФРН — 3:1
- ❦ 1974 (ФРН): Нідерланди — ФРН — 1:2
- ❦ 1966 (Англія): Англія — ФРН — 4:2 (дод. час)
- ❦ 1954 (Швейцарія): ФРН — Угорщина — 3:2
- ❦ 1938 (Франція): Італія — Угорщина — 4:2
- ❦ 1934 (Італія): Італія — Чехословаччина — 2:1 (дод. час)

іспанці стали чемпіонами Європи.

— У цієї збірної є геній футбольної думки Хаві Еرنандес, — вважає один із найвідоміших представників тренерського цеху планети Оттмар Хітцфельд. — А також Андрес Ін'єста, який веде гру і забиває найважливіші м'ячі, можливо, найкращий сьогодні дует нападників — Давід Вілья і Фернандо Торрес. Надзвичайно надійно грають захисники Пуйоль, Піке, Бускетс на чолі з воротарем Ікером Касильясом. Вони відмінно взаємодіють у рамках зонної системи оборони, не втрачають м'яч, навіть перебуваючи під могутнім тиском пресингу.

За два роки, обігравши голландців у фіналі мундіально-2010 у Йоханнесбурзі, Іспанія не тільки вперше завоювала Кубок світу, але й виявилася першою європейською командою, якій вдалося зробити це поза межами Старого Світу. До цього на восьми світових турнірах лише шість представників нашого континенту грали у фіналі, але щоразу поступалися.

Підопічні Вісенте дель Боске стали другою національною дружиною після ФРН, що тріумфувала на чемпіонатах світу як чинний чемпіон Європи. При цьому Давід Вілья та його партнери в семи матчах забивали лише вісім м'ячів, оновивши попередній рекорд Англії (1966) і Бра-

зилі (1994), які на шляху до чемпіонського титулу забували по одинадцять голів.

— Немає двох однако-вих тренерів, — наголосив

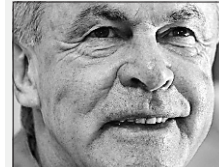
дель Боске, який так само, як і італієць Марчелло Ліпі зумів виграти чемпіонат світу та Лігу чемпіонів УЄФА. — Мої успіхи засновані на розумінні людських цінностей. Наставники мають співпрацювати з гравцями — саме так я визначаю своє лідерство. Повинен відбуватися обмін, у процесі якого ви можете витягти з футболістів їхні найкращі якості. Адже остання перемога на Кубку світу виходить за межі спорту, вона зачепила за живе більшість іспанців.

ПРЯМА МОВА

Мішель ПЛАТІНІ, президент УЄФА:

«Іспанія на чолі з Вісенте дель Боске прославили нас, адже вперше за історію чемпіонатів світу європейська збірна виграла мундіаль за межами Старого Світу. УЄФА також пишається бронзовим та срібним призерами Кубка світу — Німеччиною та Нідерландами, які фінішували у чільній трійці ЧС-2010».

Оттмар ХІТЦФЕЛЬД, головний тренер збірної Швейцарії:

«Іспанська футбольна школа видала на-гора супергенерацию геніальних гравців. Колись таке покоління було в Німеччині — Беккенбауер, Мюллер, Брайтнер, Майер, Оверат, Нетцер. Свого часу ці футболісти демонстрували найсучаснішу гру в світі, багато в чому визначаючи вектор розвитку світового футболу».

Фабіо КАПЕЛЛО, головний тренер збірної Англії:

«Під час зустрічі з тренерами наших молодіжних команд було оголошено, що ми переглядаємо філософію гри. Футбол у виконанні збірних Іспанії, Нідерландів і «Барселони» передбачає насамперед контроль м'яча і високу техніку. Якщо ми хочемо бути конкурентоспроможними, нам потрібно сповідувати такий стиль».

Бастіан ШВАЙНШТАЙГЕР, півзахисник збірної Німеччини:

«Теоретично всі знають, як перемогти іспанців. Тільки на зеленому газоні здійснити це не можуть. Піренейці — дуже розумна команда, яка прекрасно розуміє, що робити з м'ячем. Так само впевнено вони поведуться, коли м'ячем володіє суперник. Єдиний спосіб протидіяти цьому — використати перевагу у фізичній силі, нав'язати якомога більше єдиноборств і не поступитися в них».

Хто ви, мсьє Платош?

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Розгорнувши 18 квітня 2007 року в Кардіффі конверт із написом «Україна — Польща», президент УЄФА, триразовий володар «Золотого м'яча», незмінний капітан збірної Франції і один серед кращих її бомбардирів Мішель Платіні назавжди ввійшов і в українську історію. Сподіваємось, коли на наступній сесії виконкому УЄФА у Венеції він заявить, що Україна повністю готова до Євро-2012, у цих словах не буде й тіні кокетства.

«Як футболіст я помер у 32-річному віці — 17 травня 1987 року...» Такими словами починається книга Мішеля Платіні «Життя як матч». У 1988 році чарівний коротун повернувся у ранзі наставника. Тоді він дбав про тренерську кар'єру, ще й гадки не маючи, що доля готує для нього, названого французькими журналістами д'Артаньяном від футболу, плац реформатора спорту номер один.

Маленький принц

А почалося все у містечку Жеф, що в Ельзасі, на вулиці Сент-Екзюпері, де Мішель робив перші кроки у житті і футболі, звідки походить його перше прізвисько — маленький принц футбольного м'яча.

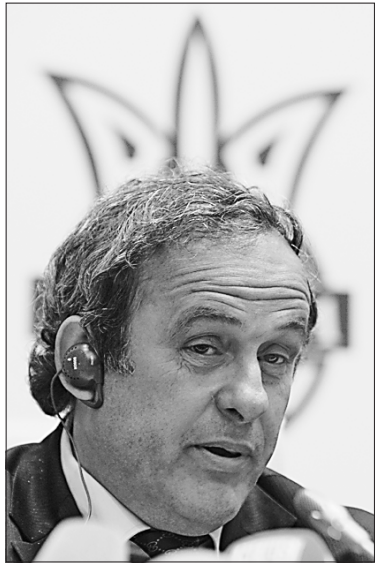
Саме там опинився свого часу його дід-італієць Франческо з П'ємонта, який прибув до Франції у пошуках кращої долі. Тато, футболіст-аматор, став його першим учителем, а мати — першою і найвідданішою вболівальницею.

Він страждав від своєї тендітності і слабких легень (навіть не пройшов спірометричного тесту на оглядинах в одному з клубів), тому намагався фізичні вади компенсувати технікою і винахідливістю у грі. Мішель постійно жонгулював м'ячем, спершу — футбольним, а згодом — тенісним. Стверджував, що техніка заощаджує сили. Невеликого зросту, він уперто тягнув себе «за волосся» і згодом підірив до 180 см, набравши вагу до 72 кг. Пізніше саме це допоможе йому вистояти у чоловічому жорсткому, якщо не сказати жорстокому, італійському футболі.

Завдяки батькові, який вчасно огордив сина від зазіхання всіляких футбольних агентів і псевдоселекціонерів, юний Мішель улітку 1972 року підписав контракт з «Нансі», де за відсутності травмованого головного бомбардира забив уже в другому матчі два голи. Вже тоді гравець виділявся точним виконанням штрафних ударів та пенальті. Мішель додатково залишався після тренувань і ставив штучну стінку на відстань 7-8 метрів, щоб навчитися перекидати її.

Король штрафних

Живим підручником з виконання штрафних півзахисник Платіні залишається й досі. Чого варті хоча б відомий приклад 1978 року: у товариському матчі збірної Франції з італійцями за дев'ять хвилин до закінчення гри суддя призначив штрафний у ворота «непробивного» Діно Дзоффа. Мішель пробив над стінкою і точно в дев'ятку. Однак суддя не зарахував гол, бо удар був до свистка. Жодних проблем! Знову короткий розбіг — і гол у той самий верхній кут з точністю до міліметра!

Підготовкою до Євро-2012 українці неабияк потішили президента УЄФА

Арбітр одного з найдраматичніших матчів європейських чемпіонатів (півфінального Франція — Португалія, 1984 р.), італієць Паоло Бергамо, як реліквію зберігає у себе футболку, в якій у тій зустрічі грав сам Мішель Платіні, тоді він забив вирішальний гол за хвилину до закінчення додаткового часу.

Після матчу Платіні запитав дозволу в УЄФА зайти у суддівську. «Багато хто просив цю майку на згадку, але я хотів би подарувати її вам, якщо ви того захочете. Ви відпрацювали чудово», — ці слова Платіні вразили італійця...

До речі, у трьох матчах групового турніру тієї першості полум'яний плеймейкер забив сім м'ячів на будь-який смак: на добиванні, хльосткими ударами, зі штрафного і один — з пенальті.

Платоче, Платош, Пелеатіні

Можливо, якби того року був не чемпіонат Європи, а чемпіонат світу, саме Платіні назвали б спадкоємцем Пеле, однак до Мексики-1986 Мішель постарів на два роки, та й повною мірою розкрився талант Дієго Марадони. До речі, сам Дієго говорив про Платіні: «Найвищий рівень, справжній феномен. В Італії він досягнув усього, чого тільки можна...».

Подачка-неберучка

Щоб домогтися визнання у футбольній Італії, минулих заслуг не досить. Через подолання опору та упереджене ставлення знаменитих «тифозі» проходить чи не кожен футболіст, що приїжджає грати у цю країну.

Повною мірою відчув це і Мішель Платіні, який продовжив кар'єру після «Нансі» і «Сент-Етьєна» в туринському «Ювентусі», кольори якого він захищав з 1982 по 1987 рік.

З «Юве», крім значної колекції трофеїв на внутрішній арені, він виграв Кубок європейських чемпіонів 1984/85 і Суперкубок УЄФА-1985. Він також став кращим бомбардиром серії А в 1983, 1984 і 1985 роках. Саме цей час став для Платіні зірковим. Тричі поспіль (єдиний випадок у світовому футболі) йому присуджувався «Золотий м'яч» як кращому футболісту Європи. Саме тоді до нього, внука італійця, приліпилося ще одне прізвисько — нестримний Платоче.

Платіні так і не став чемпіоном світу, однак став чемпіоном

стадіон приїхав сам Пеле, неперевершений кумир для Платіні, якого за велику любов до великого бразильця прозивали ще й Пелеатіні.

Стильний реформатор

26 січня 2007 р. Мішель Платіні став першим колишнім футболістом, що очолив УЄФА. І на цій посаді з блиском розкрилися кращі якості французя: неординарні сміливі рішення, запропоновані енергійним і посучасному мислячим президентом сприяють розвитку та популяризації футболу, зміцненню авторитету УЄФА. Ось один із найсвіжіших прикладів. Нещодавно Мішель Платіні виступив у Страсбурзі перед Радою Євро-

пейський спорт потерпає. Зростання кількості договірних матчів, пов'язаних з грою на тоталізаторі, викликає занепокоєння, особливо тому, що від цього не захищений жоден вид спорту, жодна країна», — вважає він.

На думку Платіні, Рада Європи має втрутитися, аби підштовхнути країни, що входять до неї, до ухвалення законів, що боротимуться з шахрайством у спорті; заохочувати співпрацю між державною владою і спортивними організаціями.

— Можете не сумніватися в тому, що ми не підємо ні на жодні компроміси з хуліганством і подвоїмо наші зусилля, щоб позбутися насильства на наших стадіонах, щоб викоринити його, — пообіцяв Платіні. — Зауважте, я не сказав «знизити рівень»,

Мішель Платіні (у центрі) тренеру збірної Франції Анрі Мішелю (ліворуч) і півзахиснику Жану Тігані: цьому забив, і цьому забив...

Європи у складі збірної Франції. Причому у себе на батьківщині. За своїх футболістів уболівала вся країна на чолі з президентом Франсуа Міттераном. Французи були нестримні, і вів їх до перемог капітан команди Мішель

пи, торкнувшись теми договірних матчів, насильства на стадіонах, фінансового «фейр-плей» і національних команд.

Платіні звернувся до Ради по допомозі в пошуку вирішення цих завдань і попросив зробити внесок у благополуччя європейського футболу в той момент, коли перед ним постали кілька гострих проблем.

УЄФА рішуче налаштований пропагувати футбол на рівні збірних як найважливішу складову європейського футбольного ландшафту. «Якби спорт був живою істотою, збірні були б його серцем, — сказав Платіні. — Серцем, чие биття формує європейську модель спорту; серцем, чие биття народжує тягу до досконалості; серцем, чие биття, забезпечує довгострокове фінансування популярного спорту».

Сьогодні існування національних збірних перебуває під загрозою. Більше немає жодних гарантій, що викликаного до збірної футболіста відпустить його клуб. Оскільки змагання на рівні збірних гранично важливі в плані фінансової солідарності, то виникають серйозні підстави для занепокоєння. Європейська модель спорту заснована на відкритих для всіх турнірах, в яких збірні та клуби співіснують у гармонії.

На думку Платіні, проблема договірних матчів з'явилася разом із розвитком букмекерських онлайн-конттор. «Європейський футбол потерпає. Гадаю, можна сказати, що весь європей-

ський спорт потерпає. Зростання кількості договірних матчів, пов'язаних з грою на тоталізаторі, викликає занепокоєння, особливо тому, що від цього не захищений жоден вид спорту, жодна країна», — вважає він. — Хай це дещо зухвало, та я вірю, що зможу привнести в футбол низку позитивних речей, — сказав якимось Платіні. І лукавому прищуру його очей хочеться вірити.

— Хай це дещо зухвало, та я вірю, що зможу привнести в футбол низку позитивних речей, — сказав якимось Платіні. І лукавому прищуру його очей хочеться вірити.

Європейський прийом на столичному рівні — гарантуємо!

ІНФРАСТРУКТУРА. Київ олімпійськими темпами готується до приїзду учасників і гостей футбольного чемпіонату

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Годинник зворотного відліку часу, встановлений біля входу в будівлю столичної міськдержадміністрації, показує, як швидко минають дні, і все менше їх лишається до відкриття чемпіонату. Нагадаємо, що футбольне свято Європи стартує 8 червня наступного року в Варшаві, а Київ прийме закриття чемпіонату 1 липня. Те, що до цієї визначної події залишилися лічені місяці, київську міську владу абсолютно не лякає: у 2011-му столиця продемонструвала справжній прорив у підготовці об'єктів Євро-2012.

Усі дороги ведуть до «Олімпійського»

Після відкриття НСК «Олімпійський», яке відбулося на початку жовтня, Киявтодор завершує реконструкцію дорожньо-шляхової мережі у 1,5-кілометровій зоні навколо стадіону. Паралельно тривають роботи з відновлення покриття доріг та тротуарів.

Гідними прикладами якісної та оперативної роботи є бульвар Лесі України та вулиця Сакаганського, де вже завершено реконструкцію покриття, — розповідає директор Киявтодору Георгій Глінський. — Відновлено покриття на вулицях Шорса і Тельмана. На черзі — вулиці Дмитрова і Барбоса. Зараз тривають роботи на Червоноармійській та вулиці Горького. Тож поступово повністю оновимо покриття доріг та тротуарів у 1,5-кілометровій зоні.

Світлофори англовіськю

До старту чемпіонату для пішоходів із вадами зору в столиці обладнають сучасними звуковими пристроями 28 світлофорних об'єктів. Комунальне підприємство «Київдорсервіс» визначило першочергові світлофорні об'єкти, де встановлять відповідні звукові пристрої. Аудіо-пристрій «говоритимуть» українською та англійською мовами. Перелік цих об'єктів погоджено з Київською організацією УТОС.

Це черговий крок міської влади у реалізації соціальної програми безбар'єрного середовища для мешканців столиці. Водночас це один з етапів підготовки інфраструктури Києва для гостей чемпіонату Євро-2012, — зауважив голова КМДА Олександр Попов.

Тривають роботи із опорядження фасадів будинків у 1,5-кілометровій зоні навколо НСК «Олімпійський». Наразі оновлено фасади 71 будинку, з них 25 будинків у Голосіївському районі, 31 будинок у Печерському та 15 — у Шевченківському. Загалом планували відремонтувати 238 фасадів будинків, розташованих в 1,5-км зоні навколо НСК «Олімпійський».

Орієнтири для вболівальників

Оскільки влітку наступного року до Києва приїде багато іноземців, тож місто потрібно зробити таким, аби в ньому було зручно орієнтуватися всім. Київська влада взяла на себе

зобов'язання з цим упоратися. Нині триває робота над створенням системи орієнтування водіїв та пішоходів під час Євро-2012. Розроблено та погоджено з ДАІ схему розміщення вказівників транспортного орієнтування до основних об'єктів Євро-2012, які передбачені Правилами дорожнього руху України. Загалом підготовлено 40 вказівників.

Встановлення знаків маршрутного орієнтування буде виконано у квітні 2012 року. На час проведення фінальної частини чемпіонату в центральній частині міста планується встановити 100 туристично-інформаційних стендів з ін-

формацією щодо туристично-екскурсійних маршрутів українською та англійською мовами.

Де припаркуватися?

Як поінформували в Головному управлінні з питань підготовки та проведення Євро-2012, вже розроблено схему паркування для автобусів організованих груп уболівальників з урахуванням їхнього поділу за різними командами.

Планується, що автобуси однієї команди будуть паркуватися на вулицях Горького, Боженка, Володимиро-Либідської,

Димитрова, де передбачено 378 паркоміщ. А автобуси другої команди — на Кловському узвозі, вул. Мечникова, вул. Старонаводницькій, бульварі Лесі України. На цих вулицях передбачено 307 паркоміщ.

Де переночувати?

Відповідно до вимог УЄФА, для розміщення цільових груп УЄФА в Києві (команди, судді, журналісти, гості УЄФА, спонсори УЄФА) необхідно 7 тис. 300 готельних номерів категорії 3-5 зірок.

У діючих готелях вже зарезеровано майже 6200 номерів. Од-ночасно триває

КОМПЕТЕНТНО

Олександр ПОПОВ,
голова КМДА:
— Робота з опорядкування 1,5-кілометрової зони навколо НСК «Олімпійський» кипить без утиху. Впевнений, що кияни, які мешкають або працюють у центральній частині міста, мають змогу перекопатися на власні очі. Комуніальні служби не лише оновлюють фасади будинків, а й облаштовують прибудинкові території, вхідні групи. До 2012 року ми оновимо центр столиці, а незабаром візьмемося і за спальні райони Києва.

Міська влада обіцяє, що проблем із «де переночувати?» гості столиці не матимуть. Більше того — кажуть, що можливий навіть профіцит — 300 номерів. До речі, будівництво готельної інфраструктури здійснюється виключно за інвестиційні або власні кошти готелів.

Для «швидких домог» 45 маршрутів

Відповідно до вимог УЄФА, у Києві вже розроблено Медичну концепцію приймаючого міста та План заходів з організації надання медичної допомоги під час підготовки та проведення Євро-2012. Ці документи передбачають медичне забезпечення учасників під час тренувань і фінальних ігор чемпіонату, надання відповідної допомоги в аеропортах, на залізничних вокзалах та шляхах пересування учасників та гостей чемпіонату тощо.

За словами заступника голови КМДА Анатолія Голубченка, відповідно до Медичної концепції Києва уже визначено базові лікувально-профілактичні заклади, які за потреби прийматимуть хворих та постраждалих під час проведення чемпіонату. Це Олександрівська клінічна лікарня, Київська міська клінічна лікарня №12 та Київська міська клінічна лікарня №18. Визначено спеціалізовані та резервні лікувально-профілактичні заклади.

Окремим розділом Медичної концепції є концепція медичного забезпечення НСК «Олімпійський», яка передбачає чергування медичних бригад як у чапї стадіону, так і біля нього. Велика увага також приділяється медичному забезпеченню у фан-зоні. За словами Анатолія Голубченка, розроблено 45 маршрутів руху спеціального медичного автотранспорту для надання екстреної допомоги в офіційних місцях Євро-2012 та евакуації постраждалих до лікарень міста.

Wi-Fi у метро

Конкурси із залучення інвесторів до створення сучасної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури Києва, а також системи рухомого (мобільного) зв'язку та Wi-Fi мережі у Київському метрополітені будуть оголошені найближчим часом. За словами заступника голови КМДА Руслана Крамаренка, завдяки створенню сучасної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури Києва, яка кінце потрібна місту у зв'язку з проведенням Євро-2012, окрім отримання бюджетом додаткових коштів, територіальна громада може одержати й додаткові сервіси — передачу даних у мережах Києва, сервіс службового зв'язку (IP-телефонія) та інші можливості мультисервісної мережі.

Орієнтовна вартість будівництва такої мережі — 95 млн грн, при цьому КП «Київський метрополітен» не нестиме жодних матеріальних витрат під час реалізації проекту, — зазначив Руслан Крамаренко.

Крім того, деякі інвестиційні проекти пропонують створення Wi-Fi мережі, що обійдеться у 8 млн грн. Це дасть змогу створити систему відеоспостереження на території метрополітену. При цьому вартість надання послуг Wi-Fi мережі пасажиром буде визначатися окремим договором між інвестором та КП «Київський метрополітен» — місто зацікавлене у максимальній доступності цієї послуги. Цей проект коштують інвестору 155 млн грн. Задля запобігання появи монополіста на зустрічі з операторами вирішили, що ними буде створений консорціум, до якого ввійдуть усі учасники ринку, який і візьме участь в інвестиційному конкурсі».

Фан-містечко — у парку «Київська Русь»

На час проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 парк «Київська Русь», що розташований в Обухівському районі за 34 кілометрів від Києва, перетвориться на місце дислокації вболівальників та фанів цього виду спорту. Тут планується встановити наметове містечко, де зможуть розміститися майже 2 тис. осіб. На території парку заплановане встановлення понад 1 тис. наметів, 500 караванів, також паргок на 1200 автомобілів.

Організатори фан-містечка зазначають, що туристи матимуть усі зручності для проживання, пункти харчування з європейською, українською та навіть дієтичною і вегетаріанською кухнею. Для туристів та вболівальників, які завітають до Києва з дітьми, також будуть створені належні умови — у парку планується спорудити величезні дитячі майданчики для ігор та відпочинку.

Мрії велосипедистів здійснюються

У Головному управлінні транспорту столиці поінформували, що до 2012 року в Києві діяти-ме 17 велосипедних маршрутів, які охоплять 62 вулиці міста. Загальна протяжність доріжок становитиме 161 км. Заплановано проектні роботи і з облаштування велосипедних доріжок за п'ятьма маршрутами загальною протяжністю 38 км, зокрема «Троєщина», «Бровари», «Труханівський», «Вишгород» та «Борщагівка».

Комунальна корпорація «Киявтодор» при будівництві нових та реконструкції діючих об'єктів вулиць-шляхової мережі також облаштує велосипедні доріжки.

Без коштів і дорожнє будівництво буксує

ГРОШІ. У Львові, попри фінансові труднощі, триває ремонт головних транспортних артерій

Оксана МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

До транспортного колапсу, спричиненого масовими ремонтами вулиць, львів'яни, здається, потроху почали звикати. Бо капітально відремонтувати вулиці, не перекриваючи руху, арозуміло, неможливо.

За позику Європейського банку реконструкції та розвитку в місті ремонту-ють чотири головні магістралі, якими проходять трамвайні маршрути. На завершення стадії — ремонт найдовшої транспортної артерії міста — вулиці Гордоцької, яку не ремонтували впродовж кількох десятиліть. Тут не тільки замінюють дорожнє покриття, а виконано комп-лекс складних робіт щодо заміни застарілих інженерних мереж, чимало довелос-

ся попрацювати з колекто-ром, встановивши ще за австрійських часів на 12-метровій глибині.

Найскладніший етап ремонтної епопеї вже пройдено, — зазначив директор ЛКП «Львівавтодор» Олег Береза, що відповідає за виконання кредитного договору з ЄБРР. — На завершаль-ному етапі роботи на перехресті вулиць Гордоцька — С. Бандери, що дасть змогу відновити у найближчі дні транспортне сполучення головного залізничного вокзалу з центром міста.

До середини листопада відкриють також 750-мет-ровий відрізок вулиці Личаківської, яку також ремонтували за кошти ЄБРР. Останні штрихи наклада-ють ремонтники і на оновле-ну вулицю Зелену — завершують тротуари, вело-сипедну доріжку.

У мері задоволені темпа-ми і якістю виконання ро-біт. Відтак реконструйовані дороги, замінені комуніка-ції, встановлені безшумні трамвайні колії та реалі-зований одночасно проект із впровадження системи управління дорожнім ру-хом уможливили не лише лад на дорогах, а й спри-ятимуть прискоренню шви-дкості трамваїв. А Львів ма-тиме, як і інші європейські міста, сучасні й добротні магістралі.

Реконструкцію доріг роз-почали понад чотири роки тому, за цей час відремо-нтовано понад 60 км. Утім, вперше за понад 30 років з часу завершення будівни-цтва нових житлових мік-рорайонів за програмою підготовки до проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 розпочато і про-кладання двох нових доріг.

Вулиця Вернадського веде до новозбудованого стаді-ону. Тут всі роботи мають завершити до середини листопада. А от через від-сутність коштів довелося призупинити роботи на ву-лиці Ряшівській, яка веде від аеропорту, і де виконали чималий обсяг. Тож доло-кнче потрібно для цього мікрорайону вулиці визна-чати наявність фінансових ресурсів. Знайдеться у бюджеті 173,8 млн грн — вирішиться одна з най-гостріших проблем, адже вулицю курсуватиме не лише автотранспорт, в май-бутньому передбачається тролейбусне сполучення. Наразі темпи і обсяги ре-монтних робіт гальмує від-сутність фінансових мож-ливостей.

Якщо з фінансуванням реконструкції вулиць, що проводиться за позику від

Європейського банку ре-конструкції і розвитку, проблем не виникає і кошти надходять вчасно, то доволі напружена ситуація скла-лася із ремонтом інших ма-гістралей.

Загалом у Львові вже виконано ремонтних ро-біт майже на 350 млн грн, — зазначив міський голо-ва Львова Андрій Садовий, — а з Державного бюджету місту перерахували тільки 30 млн грн.

Амбітні плани довелос-я корегувати. Якщо на почат-ку літа планувалося відро-монтувати міські дороги на 500 млн грн, то реалізувати задумане не вдалося. Із очі-куваної суми на потреби з різних програм профінан-совано 58 млн грн. Тож, аби мати оновлені дороги, ком-партні й надійні для пере-кожних та транспортників, їх ремонтуєть у борг.

Що показала навчальна «пожежа»

БЕЗПЕКА. Підприємства Харкова обладнають до Євро-2012 системою раннього попередження надзвичайних ситуацій

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Інспектори УЄФА, які періодично відвідують Харків, щоб перекопатися в його готовності до Євро-чемпіонату з футболу, велику увагу приділяють безпеці у дні проведення матчів. Осі й наприкінці жовтня ро-боту групу від УЄФА, яка прибула до міста, цікавив вишкіл правоохоронців у цілому і рятувальників зо-крема. Бо саме вони мають гарантувати гостям та вбо-лівальникам, що обласному центру, де розташовано ба-гато промислових об'єктів, не загрожують техногенні катастрофи. І бійці МНС не на словах, а на ділі, як переконався власний корес-пондент газети, доводять, що тримають ситуацію під пильним контролем.

Пізніше, за легендою, в будівлі цеху впала ще й стіна. І тоді на допомогу фахівцям МНС поспішили працівники пошуково-рятувального кінологогічного товариства «Щит». Серед

горішнього поверху і ряту-вальна операція розпоча-лася. На допомогу прийшла вивсва пожежна драбина та унікальне обладнання — рюкзаки-жилет евакуа-тора, виробництва інже-нерного центру «Аскольд», який дає змогу евакуувати одночасно шість осіб. Отож постраждали, в ролі яких виступили курсанти Хар-ківського університету Ци-вільного захисту, швидко вибрався з зони небезпеки майже неушкодженими.

Пізніше, за легендою, в будівлі цеху впала ще й стіна. І тоді на допомогу фахівцям МНС поспішили працівники пошуково-рятувального кінологогічного товариства «Щит». Серед

На пошуки «постраждалих» вирушає Юстас

«Врятоване» ще одне життя

перших знайош під завал-ами людині миттєвешу-аер Юстас.

— Добре попрацював, молодече, Юста! — хвалить свого дворчного помічника кіннолог Надія Бондаренко. Вона розповідає, що вони з Юстасом збираються їхати до Румів складати іспити. Робітників помітили у вікні

вас свій вишкіл на «відмін-но» під час навчання, однак пройти атестацію такі по-винен.

— Добре попрацював, молодече, Юста! — хвалить свого дворчного помічника кіннолог Надія Бондаренко. Вона розповідає, що вони з Юстасом збираються їхати до Румів складати іспити. Робітників помітили у вікні

якщо не будуть участі в навчанні через іншу при-чину: наразі не сезон для морозива і завод стоїть на ремонті. Та й потім, як до-дав начальник обласного управління МНСУ в Хар-ківській області Павло Ола-рюк, навчання розраховані саме для рятувальників, а лікарі та міліція, які тут та-кож беруть участь, їм лише допомагають.

Двобіій з вогнем і аміаком

Проте на цьому ряту-вальні роботи на заводі морозива не завершили-

— Насправді, таких НП в Харкові на підприєм-ствах підвищеної небез-пеки це не було, — за-значає Павло Одарюк. — Ми тренувалися, аби не спасувати на випадок біди. І всі структури, всі підрозділи, задіяні на цих навчаннях, працювали злагоджено. Зокрема, від-працювали всі епізоди, які були заплановані в намі-чені терміни. Якщо раптом і виникне якась реальна ситуація, то після таких навчань ми будемо взае-модіяти злагоджено з усі-ма структурними підроз-ділами, що є на території нашого міста та області.

А щоб у двобій з вогнем чи отруйними речовинами рятувальники почувалися впевненіше, місцева вла-да по завершенні навчан-ня подарувала їм новеньку апаратуру: аналізатор для виявлення і ліквідації роз-ливу ртуті та спеціальний тепловізор, який допомо-же в умовах задимленості і повної темряви знахо-дити непритомних людей.

Ще раніше вони отримали дороги телескопічні вежі для порятунку людей з висотних будівель. Місцеві чиновники пообіцяли рятувальникам, що до Євро-2012 підприємства Харко-ва, які розташовані в зоні масового скопчення людей, обладнають ще й системою раннього сповіщення. Така техніка в Україні вже є. Вона обов'язково запланована і в нашому Харкові. Спри-ятиме цьому й державна програма, згідно з якою місто, де проведуться матчі чемпіонату Європи з футболу 2012 року, за-безпечують спеціальною технікою в пріоритетному порядку.

РЕГІОН

Від Києва до Харкова — з вітерцем!

ІНФРАСТРУКТУРА. На Полтавщині будують дороги за міжнародними стандартами

Іхати такою дорогою — саме задоволення

Чимала кількість учасників Євро та футбольних вболівальників під час чемпіонату мандруватимуть дорогою міжнародного значення М-03 Київ-Харків-Довжанський. У Полтавській області вона має протяжність 268,36 км і експлуатується з 1952 року. Зрозуміло, що цей об'єкт сьогодні перебуває під

особливим контролем місцевої влади.

Наразі майже 100 км дороги мають параметри I категорії і відповідають вимогам із пропускної спроможності, але потребують підсилення конструкції дорожнього одягу та забезпечення необхідної рівності покриття: істотно зросла інтенсивність руху автотранспорту —

від 11 до 13 тис. автомобілів на добу. Тож роботи з її оновлення та осучаснення йдуть повним ходом.

Як повідомив заступник начальника з будівництва Служби автомобільних доріг у Полтавській області Володимир Слюсар, за останні п'ять років реконструйовано 15 км автодороги і виготовляється проектно-коштов-

рисна документація для проведення реконструкції ще на 28 кілометрах. Така робота дала змогу значно поліпшити транспортно-експлуатаційні характеристики полотна, створити зручні та комфортні умови учасникам дорожнього руху. Нині дорожні будівельники зосередили увагу на ділянках дороги поблизу м. Лубни, які планують здати в експлуатацію вже в листопаді-грудні. До цього часу планують завершити і ре-

конструкцію мосту через річку Сулу (його розширять і зміцнять, оновивши асфальтобетонне покриття), а також звести новий міст. Після цього працюватимуть на ділянці дороги Лубни-Полтава.

За інформацією Служби автомобільних доріг у Полтавській області, на об'єкти реконструкції з початку року надійшло 93 млн грн бюджетних і кредитних коштів, або 70 відсотків від запланованого. За участю Світового банку

10 000 000 грн

у нинішньому році було спрямовано обласним бюджетом (за рахунок субвенції з державного бюджету) на капітальний ремонт найпроблемніших «комунальних» ділянок автодороги М-03 Київ-Харків-Довжанський у межах Полтави.

Триває реконструкція М-03

в межах області реалізується перший проект із покращення безпеки дорожнього руху на ділянці від Борисполя до Лубен, загальна вартість якого \$400 млн. Фінансування здійснюється за міжнародним стандартом. Це буде зроблено до квітня 2012 року.

Завершується розробка необхідної документації для другого такого спільного проекту зі Світовим банком на ділянці Лубни-Полтава. Термін виконання — 2012-2014 роки.

Чи смакуватимуть галушки європейським фанам?

СЕРВІС. Хлібосольні полтавчани готуються зустріти учасників і гостей футбольного чемпіонату з притаманною гостинністю

Про що мріє пересічний подорожній, який перебуває за кордоном, далеко від своєї домівки? Нехай навіть це буде і затишний футбольний фан однієї з команд-суперниць нашої національної збірної. Звичайно, насамперед про людське ставлення до нього з боку жителів незнайомої йому країни. Цю просту істину чудово розуміють на Полтавщині. А відповідно й свою роботу з підготовки до майбутнього чемпіонату Європи з футболу побудували так, аби після відвідин нашого краю у численних зарубіжних гостей про нього залишилися лише приємні спогади.

Вболівальникам — найкращі готелі...

— Передусім дбаємо про розміщення і харчування туристів та вболівальників, — розповідає начальник відділу з питань туризму і курортів Полтавської обласної державної адміністрації Лариса Оніщук. —

У розпорядженні гостей 70 готелів, у тому числі одинадцять «тризіркових», 300 закладів харчування, а також 12 санаторно-курортних закладів та 78 осель «зеленого туризму». Полтавський «п'ятизірковий» готель «Палаццо» надасть 50 номерів для обслуговуючого персоналу та футбольної команди, яка тренуватиметься на стадіоні «Ворскла» ім. О. Бутовського. Інформаційні послуги учасникам і гостям фінальної частини чемпіонату надаватимуть 226 турагентів і туроператорів.

Окрім цього, в області працюють п'ять туристично-інформаційних центрів, а з наступного року їх буде ще більше за рахунок Полтавського району, міст Полтави і Комсомольська, де триває робота з їх створення.

...і вся необхідна інформація про регіон

Згідно з даними Лариси Оніщук, під час чем-

піонату певну кількість «інформаційних» наметів поставлять і в обласному центрі, і на трасі Київ-Харків. А працюватимуть там волонтери, які розповідатимуть приїжджим про місцеві цікавинки, де можна зупинитися на ночівлю або на триваліший відпочинок.

На трасі Київ-Харків уже встановлено білборди і відповідні знаки. Поновлено покажчики і на маршруті «Гоголівські місця Полтавщини».

Працюють в області і з фахівцями, які мають дозволи на туристичний супровід та прийматимуть учасників Євро-2012. Аби рівень послуг відповідав європейському, для них організують спеціальні короткотермінові курси. На Полтавщині таких спеціалістів наразі 174, з них 22 особи надають послуги англійською, німецькою, російською та іншими мовами.

«Крім цього, готуємо різноманітні буклети, путівники, карти, — гово-

рить Л. Оніщук і показує свіжий російськомовний варіант такого путівника. Ще робимо великий українсько-англійський путівник», — повідомила вона. — Він буде розповсюджений на автозаправних станціях, у готелях і на дорогах. Тут зібрані всі полтавські маршрути, вміщено достатньо довідкового матеріалу.

Створюємо фільми про Полтаву і область на електронних носіях. Вони знаходяться в туристично-інформаційних центрах, у місцевих телерадіокомпаніях. Переглянути фільми можна буде і на залізничному пасажирському транспорті».

Ще один відчутний «козир» полтавчан, який планують задіяти під час чемпіонату — народні промисли. У Полтаві на вулиці Жовтневій працюватиме «Містечко майстрів», на центральних вулицях реалізовуватимуть сувеніри, проводитимуть майстер-класи відомі митці.

КОМПЕТЕНТНО

Запрошує столиця стародавньої Скіфії

Валерій ПАРХОМЕНКО, заступник голови — керівник апарату Полтавської обласної державної адміністрації:

— Згідно з планом, який Кабмін відпрацював з підготовки до Євро-2012, Полтава надасть у розпорядження його організаторів свої аеродроми — цивільний і військовий — на випадок якихось надзвичайних ситуацій.

Ми готові прийняти в себе і забезпечити умови для тренувань однієї з команд-учасниць чемпіонату — у нас діє п'ятизірковий готель «Палаццо» та оновлений красень-стадіон «Ворскла» ім. О. Бутовського, на якому проходять футбольні матчі найвищого рівня.

Плануємо створити фанзону. Наразі шукаємо інвестора для її створення. Із полтавських студентів зі знанням іноземних мов та історії рідного краю розпочали готувати волонтерів, які надаватимуть інформаційні послуги туристам. Частиною цих молодих людей маємо намір відрядити до Львова, Харкова і Києва, аби і там вони пропагували Полтавщину, її людей, природу, історію.

Наприклад, не всі знають про існування на території Котелевського району Більського городища — столиці стародавньої Скіфії. Днями в цьому напрямку прокладено новий велосипедний туристичний маршрут, тривалістю 1,5 доби. Дорога туди проходить через відому долину байбаків, яких навіть можна сфотографувати. А недалеко від Кременчука є гора Пивиха, де й досі ростуть тисячолітні дерева. У Кобеляцькому, Пирятинському, Новосанжарському районах розташовані точні копії єгипетських пірамід, зведені кілька століть тому деякими заможними полтавчанами. В області прокладені вело-, мото-, авто- і пішохідні туристичні маршрути, діють осередки водного і зеленого туризму. Тож про це мають знати і скористатися ними учасники Євро-2012, які через Полтавщину прямуватимуть на футбольні матчі до Харкова. Цьому і сприятиме розпочата нами інформаційна кампанія. Вона дасть гостям чітке уявлення, чим славетний і багатий наш край.

ЕКСКЛЮЗИВ

«Мені потрібно було бути на дві-три голови вище за інших...»

**Кращий воротар СРСР сезону-1977
Юрій ДЕГТЯРЬОВ**

На одному з домашніх матчів «Шахтаря» приз кращому гравцю вручав колишній воротар команди Юрій Дегтярьов. Почувши прізвище і побачивши свого кумира, трибуни «Донбас Арени» відразу вибухнули оплесками. Зрештою, це закономірно, бо вболівальники добре пам'ятають надійну гру голкіпера, який багато років захищав ворота гірників. Більше того, як переконані місцеві шанувальники футболу, вихованець донецького футболу Дегтярьов це «воротар усіх часів і легіонерів» «Шахтаря».

З вулиці Футбольної до «основи» гірників

Юрію Віталійовичу, схоже мешкати на вулиці Футбольній у Донецьку і не ганяти м'яч у тутешніх дворах, мріючи пограти за свою головну команду, неможливо. Мабуть, саме з цього розпочинався і ваш шлях до «основи» гірників?

— Я виріс у Ленінському районі, який у ті роки був дуже спортивним. І район, і вулиця Футбольна, де жив, дали багатьох хороших футболістів. А мене особисто в групу підготовки «Шахтаря» привели приятелі, які вже там тренувалися. Було це майже півстоліття назад — у 1962 році.

А чому вирішили стати в воротарі?

— Непогано грав у волейбол та баскетбол — виступав за збірну школи і, мабуть, певні здібності помітили мої перші наставники, які визначили моє місце на футбольному полі. Я потрапив до групи тренера Пономаренка, тренувався два роки, а в 1964 мене та ще двох юніорів — Шевлюка та Фролова взяли на збори головної команди «Шахтар» до Самарканда. Збори тоді тривали місяць чи півтора і ми там не тільки тренувалися, а й ходили до школи. А в наступному році вже виступав за дублюючий склад і грав із дорослими футболістами.

Перспективного голкіпера тоді помітили не тільки наставники «Шахтаря».

— Справді, адже я виступав за юнацьку збірну СРСР і два роки підряд ми ставали чемпіонами Європи — в Туреччині та Югославії. Тоді в нас була сильна команда і практично всі юні «збірники» потім успішно грали в дорослих командах.

За основний склад гірників ви почали виступати в 1967 році. Тоді ж у «Шахтарі» з'явився і Валерій Лобановський. Чи доводилося на тренуваннях брати «сухі листи» відомого на той час майстра?

— Я такі удари, немов насіння лужкав (сміється). А якщо серйозно, саме Лобановський та Базилович мене в ворота «основи» поставили. Так сталося, що обидва наші воротарі — Коротких та Говоров отримали травми. Тре-

нери терміново кинулися когось шукати, аби дозаявити. Здається, хотіли запрошувати з Харкова. А авторитетні футболісти підказали інший варіант. Мовляв, навіщо когось чужого везти, адже є свій, молодий воротар. Ось так я й потрапив до основного складу.

А чому вони зробили вибір саме на вашу користь?

— Справа в тому, що вони вже бачили мене в ділі. Адже Лобановський та Базилович після спільних тренувань завжди залишалися на полі, аби попрацювати ще. І мене кликали: «Молодий, ставай у ворота». Васильович відпрацював свої фірмові подачі: з одного флангу, потім з іншого. Бив прямо по воротах або віддавав точні паси Базиловичу. І постійно кепкували. Якщо Базилович забував гол, Лобановський відразу гукав: «Петрович, це ж я все зробив!» Або підказував: «Тобі навіть бити не потрібно. Ти головне так голову тримай, аби м'яч у неї поцілів...»

А як інші старші партнери зустріли новачка в команді?

— Нормально, бо підтримували і ставилися доброзичливо, хоча я на них дивився знизу вгору. Адже застав у команді відомих кубкових бійців — ветеранів «Шахтаря»: Головка, Коротких, Стрелкова, Ключова... Пам'ятаю мене поселили до кімнати, де мешкали Сальков, Родін та Сорокін. А ліжка скриплять! І я вночі лежу і боюсь поворухнутися: думаю, людям завтра грати, а я їм спати заважаю.

Шлях до збірної тільки через столицю?

Вам довелось пограти в одному складі з відомими футболістами, а хто був тоді для вас кумиром?

— Завжди захоплювався грою Яшина. Журналисти та спеціалісти часто порівнювали потім мою та його манеру гри. Збоку, як кажуть, видніше, та я ніколи не намагався копіювати Яшина, а тільки вчився в нього. А потім ми познайомилися і відразу зійшлися. Вперше побачилися в Лужниках, де тренувалася юнацька збірна СРСР, і Лев Іванович ще тоді звернув на мене увагу.

Правда, що прославлений воротар тоді неодноразово робив пропозиції переїхати до столиці?

— Так, такі пропозиції були. Зустрічалися і говорили ми на цю тему і в Донецьку, куди приїжджав Яшин. Звичайно, він малював мені привабливі перспективи виступу за московське «Динамо» та збірну країни. Пам'ятаю, якось такий кумедний випадок. Зустрічалися ми в мене вдома, а з нами був ще директор стадіону. Посиділи, випили по чарчині і Лев Іванович знову своєї. Мовляв, він уже закінчує виступати за «Динамо» і хоче передати свій пост саме мені. Отож мешкатиму я в Москві і до-

рога в збірну буде відкритою. А тоді до директора: «Скажи хоч ти йому про переваги столиці!» А той ввернув таке слівце, що довелось тільки розсміятися. Коротше, відмовився я, Яшин поїхав тоді до Дніпропетровська «сватати» Володимира Пільгуя.

Не шкодували потім, що не проміняли Донецьк на Москву, звідки набагато ближче до складу збірної країни?

— Ні, ніколи... Хоча потім і Лобановський також запрошував до київського «Динамо» та автоматично до збірної. Але я досі переконаний, що всі вони таки не зовсім правильно вчинили щодо збірної. Виходило так, аби потрапити з Донецька до головної команди, мені потрібно було на дві чи три голови бути вищим за інших...

Проте вам вдалося найбільше з усіх донецьких футболістів провести матчів за збірну СРСР — 17. А який із них запам'ятався найбільше?

— Взагалі чогось мені пишуть 17 таких поєдинків, а за моїми підрахунками, їх 21. Так, пробитися до основи було непросто, бо тоді ворота збірної захищали легендарні особистості — Яшин, Маслаченко, Рудаков, Банніков. А найбільше запам'ятався найперший матч у 1968 році. Мене запросив Михайло Якушин,

Воротар гірників усіх часів

а збірна грала у Швеції проти господарів. Тоді також поїхали воротарі Пшеничников та Рудаков. Тобто я вважав, що мені там робити нічого... І раптом чую перед установкою на гру: «Дегтярьов є? Сьогодні граєш». Йі-бо, я навіть розгубитися чи злякатися не встиг. У Швеції тоді сильна команда була, але і в нас грали Метревелі, Шестерньов, Істомін, Левченко. Коротше, зіграли ми 2:2. Я голову повисив: пропустив два м'ячі. А мене старші партнери заспокоюють. Кажуть, молодець, бо навитьгав набагато більше. А я, чесно кажучи, від хвилювання не все й запам'ятав...

Тобто столичні збірники тоді нормально ставилися до новачка з робітничої провінції, якою вважався Донецьк?

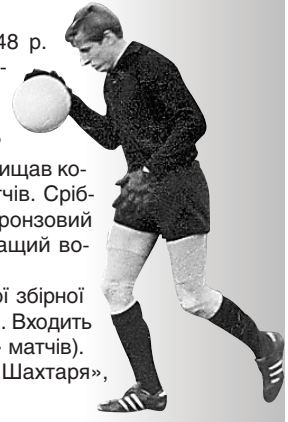
— Абсолютно! І, розуміючи мій стан, підбадьорювали, як могли. На цей випадок були кілька байок. Згадую, якось розповідали Яшин та Шестерньов такий випадок. Зустрічалася збірна з Англією, а в них був нападник, з яким наш захист ніяк не міг впоратися. А грав тоді захисник Рогов із «Локомотива». Качалін йому каже, що потріб-

ДОСЬЄ «УК»

Юрій ДЕГТЯРЬОВ. Народився 5 грудня 1948 р. в Донецьку. Майстер спорту міжнародного класу. Воротар донецького «Шахтаря» та збірної СРСР. Вихованець групи підготовки «Шахтаря». Перший матч у вищій лізі чемпіонату СРСР провів 20 листопада 1967 року проти ЦСКА. Захищав кольори гірників у 1967–1983 рр. і провів 378 матчів. Срібний призер чемпіонату СРСР (1975, 1979), бронзовий призер (1978). Володар Кубка СРСР (1980). Кращий воротар СРСР (1977, приз журналу «Огоньок»).

Дворазовий чемпіон Європи в складі юнацької збірної СРСР (1966, 1967), за збірну СРСР провів 17 ігор. Входить до символічного Клубу Льва Яшина (148 «сухих» матчів).

У 1996–2000 рр. — у тренерському штабі «Шахтаря», працював з воротарями команди.

но вивести форварда з гри бодай шляхом вилучення. Наш правильно зрозумів і під час зіткнення вони так зіштовхнулися лобами, що аж попадали. Нападник підвівся й побіг, а захисник лежить. Підняли його, ніби все нормально, дограв він до кінця матчу. А після свистка дивиться на табло, де 2:3 не на нашу користь, і каже: «Ще добре, що хоч вничью зіграли...» Тобто йому тоді добряче памороки забили.

Тренування до сьомого поту

У 1977 році ви привезли до Донецька приз журналу «Огоньок» — кращому воротареві сезону. В чому, на вашу думку, секрет надійності, яку демонстрували в середині 70-х років?

— Солідний коефіцієнт надійності та «сухі» матчі даються нелегко і в цьому заслуга всієї команди. Тим більше, що «Шахтар» завжди відзначався грамотною грою в захисті. Зокрема кубкові перемоги прийшли, бо захист цементували Головка, Сальков, Аляб'єв та багато інших футболістів, які грали зі мною в одній команді. Я щодо мого особистого внеску, то всього досягав завдяки колосальній самовіддачі на тренуваннях. Добре розумів — працювати над собою треба до сьомого поту. Тому почав залишатися після тренувань для додаткових занять ще з Лобановським і надалі практикував такий підхід. До речі, Валерій Васильович, на тренуваннях шліфував свої удари, але бігати не дуже любив. У нас був тренер з фізпідготовки Семен Олексійович Панченко. То він Лобановському часто казав: «Голубчику, треба бігати. Без бігу ти нічого на полі не зробиш». А той у відповідь: «Я не легкоатлет...» А потім ситуація докорінно змінилася. Приїхали ми якось на збори в Леселідзе і бачимо наступну картину: Васильович із секундоміром в руці ганяє динамівців так, що з тих піт ручає течє. Панченко лукаво питає: «Васильович, а що це ти робиш? Хіба ж твої хлопці легкоатлети?» А той усміхається: «Так то ж я так казав, коли гравцем був, а тепер я тренер...»

Тобто, без наполегливої праці на тренуваннях марно сподіватися чогось досягти.

Юрію Віталійовичу, зірку з вашим прізвищем встанови-

ли на нещодавно відкритій Алеї слави «Шахтаря». А хто ще з колишніх воротарів гірників може претендувати на таку честь?

— Алея слави поступово буде збільшуватися і, на мою думку, тут варто шанувати Бориса Стрелкова, який захищав ворота команди у трьох поспіль фіналах Кубка СРСР в 1961–1963 роках. Надійно грали також В'ячеслав та Віктор Чанови, які, щоправда, потім перебралися відповідно до Москви та Києва.

А гра яких молодих воротарів вітчизняної першості вам зараз подобається?

— Скажу відразу, в нас багато перспективних воротарів, але, вважаю, вони буквально всі недопрацьовують на тренуваннях. А тому в їхній грі немає стабільності. Грає на «2», потім на «5», знову «2», а після «5». Краще грати на «4» чи «3» з плюсом, але завжди — стабільно і без провалів. А щоб тримати цей рівень, потрібно постійно підвищувати свою майстерність. Якщо зупинився — пиши пропало...

Як оцінюєте запрошення до «Шахтаря» Олександра Рибки, який у цьому сезоні витіснив з «основи» Андрія П'ятова?

— Відразу з'явилася конкуренція. Адже так склалося, що досить перспективний Худжамов припинив боротьбу за місце в основному складі. А П'ятов почав відвикати, що є реальний конкурент. Тепер — зовсім інша справа.

А якої гри очікуєте від воротарів та загалом від збірної України на Євро-2012, матчі яких відбуватимуться і в Донецьку?

— Товариські матчі, на жаль, великого оптимізму поки не додають. Думаю, тренерський штаб невдовзі нарешті визначиться зі складом команди та воротарями. Адаж в «обоймі» є перспективні П'ятов, Рибка, Коваль, який колись відмінно грав у Запоріжжі. Тривалий час збірну виручав Шовковський, і треба віддати належне його досвіду та майстерності, проте, на моє переконання, його кращі матчі вже позаду.

Я добре знаю Олега Володимировича, з яким колись разом виступали у збірній, і розумію, як йому непросто. Адже формувати команду доводиться ще й з футболістів, які не мають ігрової практики в клубах. Утім, анітрохи не маю сумнівів у компетентності та цілеспрямованості тренера і сподіваюся, що в збірній визначатимуться з кандидатами і встигнуть награти оптимальний склад до початку чемпіонату. Принаймні, щиро цього бажаю.

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ТАЙМ-АУТ

Гордість «Динамо» — кращий хавбек Європи

ОСОБИСТОСТІ. Цього місяця легендарному півзахисникові Юрію Войнову виповнилося б 80 років

Георгій КОСИХ
для «Урядового кур'єра»

«...Блискучий хавбек, який беззмінно грав у складі збірної. Разом з Ігорем Нетто вони були поза конкуренцією у півзахисті. То була наша ударна ланка в центрі поля. У Юрію був абсолютно вбивчий удар правою. Він дуже здорово бачив поле. Красивий був у грі надзвичайно. Елегантний... і працездатний, як віл. Його називали кращим хавбеком Європи. Справедливо, жодних сумнівів немає».

Чи не правда, вражаюча характеристика? Її дав Юрію Войнову в інтерв'ю нашої газети у червні минулого року, на жаль, уже покійний Володимир Маслаченко — його партнер по збірній СРСР, яка стала першим чемпіоном Європи з футболу.

До Києва не без проблем

З футбольним м'ячем юний верстатник одного з підмосковних оборонних підприємств почав дружити в Митищах. Коман-

дзобута не в останню чергу завдяки зусиллям Юрія Войнова, який не дозволив відзначитись голом неперевершеному угорському бомбардирові.

Здавалося, перед футболістом відкривалося світле майбутнє. Однак карті слутала зустріч Юрія з колишнім пітерцем, а на той час старшим тренером київського «Динамо», Олегом Ошенковим. На пропозицію переїхати до столиці України Войнов відповів згодою. Значною мірою таке рішення пояснювалося тим, що футболіст потерпав від хронічного бронхіту і лікарі бачили однією з головних його причин у сирому ленинградському кліматі. Отож на стіл зенітівського керівництва лягла заява про звільнення, а поїзд уже мчав його до берегів Дніпра.

Таке свавілля обурило московських футбольних функціонерів. Як так? Чому Войнов зневажив пропозиції столичних клубів і без височайшого дозволу поїхав до провінційного Києва? Двічі футболіста викликали на килим до самого голови всесоюзної федерації Ва-

спортівне керівництво (й, очевидно, не тільки спортивне) прийняло рішення вперше взяти участь у світовому чемпіонаті з футболу, нехтувати таким гравцем було нерозумно, а, може, і злочинно. Фінал того чемпіонату проходив улітку 1958 року в Швеції. У груповому турнірі жреб звів збірну СРСР з командами Бразилії, Англії і Австрії. Майбутні чемпіони, в лавах яких виблискували Вава, Діді, Гаррінча і дебютував Пеле, впевнено посіли перше місце, а за друге, яке давало право зіграти у чвертьфіналі, сперечалися наші й англіїці. Врешті-решт довелося проводити додатковий матч, в якому гору взяла збірна СРСР. Однак та позапланова гра забрала дуже багато сил, що завадило виступити на своєму (і досить високому) рівні в матчі за вихід у півфінал з командою Швеції. Свіжіші господарі чемпіонату пройшли далі, а наші повернулися додому. Услід прийшла приємна новина: Юрія Войнова за підсумками турніру включили до символічної збірної світу. «Це був фантастичний сюрприз, — згадував він,

Фото із сайту fannet.org

Квіти він вручить суперникам на знак української гостинності, але у грі все вирішуватиме майстерність

з югославами в Парижі на знаменитому стадіоні «Парк де Пренс» уже в додатковий час він почав комбінацію, яка закінчилася переможним голом і принесла золото нашій футбольній дружині.

Через рік команда Войнова знов здобуває медалі найвищої проби. На цей раз це було рідне київське «Динамо», яке вперше в історії радянського футболу позбавило першості московські клуби. І, як завжди, найпомітнішою постаттю на зеленому газоні був правий півзахисник киян. «У нашій першій чемпіонській компанії, — згадував в одному з інтерв'ю Олег Базилевич, — Войнов мав беззаперечний авторитет. Унікальна футбольна особистість. Чудовий, як тепер сказали б, плеймейкер. Здається, досі стоять у вухах його чіткі команди на полі, адресовані нам, молодшим партнерам...» Та й поза полем він був взірцем для динамівської юні. «Юрій був завжди красиво вдягнений, підстрижений, при краватці, надзвичайно акуратний, не випивав і не палив», — це спогад Андрія Біби.

Проте у подальших динамівських тріумфах під керівництвом Віктора Маслова, який поставив на талановиту молодь, Юрію Войнову брати участь не судилося. Хоча новий динамівський наставник, віддамо йому належне, пропонував ветеранові місце поряд із собою на тренерській лаві. Та він — прем'єр на полі, — очевидно, вже не міг уявити себе в ролі веденого.

Одеса, Миколаїв, Донецьк...

Прийняв пропозицію очолити «Чорноморець», і початком тренерської кар'єри міг бути задоволений. Команда вийшла до півфіналу Кубка СРСР. Багато в чому допомогли колеги з «Динамо» Валерій Лобановський, Віктор Каневський і Олег Базилевич, чії послуги не знадобилися Віктору Маслову, але стали у нагоді колишньому одноклубникові. По тому — нетривалі роки

праці в миколаївському «Суднобудівнику», донецькому «Шахтарі», полтавському «Будівельнику», харківському «Металісті». Проте досягнень, гідних чемпіона Європи, було дедалі менше. Тому у 57 років пішов на пенсію і, як багато колишніх кумирів, став нікому непотрібним. Це тепер зірки світового і європейського рівня можуть заробити за кілька років стільки, що вистачить до кінця життя. А тоді перший чемпіон Європи і кращий хавбек континенту, колишня гордість українського футболу опинився на межі виживання. Часом рятувався підроблянням на вантажних роботах (у такому-то віці). Аж наприкінці 1990-х простягла руку допомоги

новоутворена українська Професійна футбольна ліга, запропонувавши очолити її інспекторський комітет. Однак пережиті фізичні і нервові навантаження далися взнаки. І в квітні 2003 року улюбленця мільйонів прихильників видатного футболіста не стало.

Перший і досі останній український чемпіон Європи з футболу похований на київському Байковому кладовищі поряд з Валерієм Лобановським — іншим видатним футбольним талантом, який вперше привів український клуб до перемоги в європейських кубкових турнірах.

Чи будуть гідні їх пам'яті наступні покоління наших майстрів шкіряного м'яча?

Футбольний літопис гірників

Павло КУЩ, «Урядовий кур'єр»

ІСТОРІЯ. Вийшло у світ унікальне видання про історію футбольного клубу «Шахтар». Подібне видання свого часу з'явилося до 70-річчя клубу, а нині йдеться про доповнення подіями останніх п'яти років, багатьма на факти, що залишили яскравий слід в історії гірників. Грубезний том має безліч цікавої інформації та майже 600 фотографій з історії колективу. Вперше тут наведено офіційний реєстр усіх ігор команди 1936–2011 рр. За словами авторів, вони вельми вдячні футболістам усіх поколінь «Шахтаря», які, власне, і написали цю історію. А щоб зібрати все під однією обкладинкою довелося теж добряче докласти рук.

«Усе, що я знав і вмів, я вклав у цю книгу, — зізнався Олексій Бабешко. — Писати її розпочав ще років п'ятнадцять тому. Для мене це найголовніша книга в житті, краще за неї, мабуть, уже не напишу... Якщо брати за фактажем, то 60% зібраного про «Шахтар», є у цій книзі. Інше — в музеї клубу. Я дякую керівництву ФК «Шахтар» за підтримку. Якби не було їхнього доброго бажання, то не було б і книги. До речі, а знайдіть-но подібне видання в якомусь іншому українському клубі...»

У фан-магазинах «Шахтаря» шикарний фоліант «потягнув» на 490 гривень. Утім, видання користується попитом серед шанувальників гірників.

ПРО ФУТБОЛ З ГУМОРОМ

Тренер прощається з гравцем, який переходить в інший клуб:

— Дуже шкода. Я звик до вас. Ви були мені як рідний син: так само безвідповідальний, ледачий, неорганізований.

— Жодного песимізму! Не падайте духом, хлопці! — підтримує тренер свою команду, що прогала матч. — Ваша роль теж вагома. Якби не ви, наші суперники ні в кого б не виграли.

Тренер жіночої футбольної команди дає настанови перед грою:

— Ще раз попереджаю: на футбольному полі не курити, не розмовляти, не фарбувати губи...
— А що ж тоді робити? — дивується футболістка.

Малюнок із сайту satcatura.ru

да, спортивну честь якої він захищав, належала до сфери спортивного товариства «Зеніт», чия головна квартира перебувала в Ленінграді. Там стало відомо про талановитого юнака, і цілком не випадково в неповних 19 Юрій Войнов став гравцем ленинградського «Зеніта» — учасника першості країни в класі «А», як тоді називалася найвища футбольна ліга. Невдовзі на пітерського новобранця поклали око й керівники радянського футболу: за місяць до свого 23-річчя його випустили на поле у складі збірної СРСР, яка зустрілася в Москві з однією з найсильніших у світі команд — збірною Угорщини. У тому матчі дебютанту довелося грати проти знаменитого Ференца Пушкаша. Нічия у грі зі срібними призерами світової першості була

лентина Гранаткіна, який намагався «напоумити» непокірливого спортсмена, загрожував дискваліфікацією. Марно! До дискваліфікації не дійшло — не було підстав, але помста не забарилася: Юрія відлучили від збірної. Тому й не поїхав він на Олімпіаду до Мельбурна, звідки збірна СРСР повернулася із золотими медалями.

У світовій еліті

Тим часом талант неофіта надав потужності грі київського клубу. Його працездатність і тактичне вміння надихали партнерів. «Гордість «Динамо» — Юрій Войнов, — казав у розмові з нами багаторічний капітан киян Віктор Каневський. — Своїм гарматним ударом не раз здобував результат для команди». І коли радянське

— навіть не міг його пояснити». Проте, гадаю, футболіст знав собі ціну. Знало її і спортивне начальство, яке після шведського мундіалу присвоїло йому звання «Заслужений майстер спорту».

Чемпіонські регалії

Якщо світову футбольну вершину збірній СРСР підкорити не вдалося, то на європейському фронті справи склалися якнайкраще. 1960 року було вперше розіграно звання найсильнішої футбольної держави континенту, і виборола його команда Юрія Войнова. Сам півзахисник особливо відзначився щонайменше двічі. В 1/8 фіналу його удар вирішив долю зустрічі в Будапешті проти збірної Угорщини. А у фінальному матчі